

Τι είναι άυλη πολιτιστική κληρονομιά;

Ο τρόπος που ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται τα πράγματα γύρω του, τη σχέση του με τη φύση, το σύμπαν, την κοινωνία, αποτυπώνεται στα υλικά πολιτιστικά αγαθά που παράγει. Ιδιαίτερα όμως αποτυπώνεται στα άυλα αγαθά, δηλαδή στις ζωντανές πολιτισμικές εκφράσεις. Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά είναι η ζώσα παράδοση.

Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά αναγνωρίζεται ως τέτοια όταν συγκροτεί κοινότητες, όταν δηλαδή οι άνθρωποι δηλώνουν ότι είναι κομμάτι της ταυτότητάς τους, ότι τους παρέχει την αίσθηση πως ανήκουν σε μια διακριτή ομάδα, συμβάλλοντας έτσι στην προώθηση του αμοιβαίου σεβασμού, της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της ανθρώπινης δημιουργικότητας σε έναν παγκοσμιοποιημένο πλανήτη.

Με ζωντανό και δυναμικό χαρακτήρα, αυτή η κληρονομιά μεταβιβάζεται από γενιά σε γενιά, αναπροσαρμόζεται συνεχώς από τις κοινότητες και τις ομάδες σε συνάρτηση με τις ανάγκες τους, το περιβάλλον τους και την αλληλεπίδρασή τους με τη φύση και την ιστορία τους. Οι επιλογές που -ρητά ή υπόρητα- εκφράζονται στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά καθορίζουν τη ζωή και το μέλλον των κοινωνιών που επιτελούν στοιχεία της.

Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά έχει ιδιαίτερη αξία για τις σημερινές κοινωνίες διότι:

- ο βιωματικός χαρακτήρας της και η αμεσότητα των εκφράσεών της την καθιστά πρόσφορο πεδίο στο οποίο μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα όλων για τη συμμετοχή τους στον πολιτισμό.
- παρέχει ιδέες και γνώσεις για την αιφορική διαχείριση ζωτικών φυσικών. Υποδεικνύει πρακτικά τρόπους για ενδογενή ανάπτυξη με σκοπό τη διατήρηση και βελτίωση της βιοποικιλότητας, αλλά και στη δυνατότητα αξιοποίησης των φυσικών πόρων από τις μελλοντικές γενιές, καθώς εκφράσεις της απαντούν ικανοποιητικά σε δύο από τα πιο σημαντικά ζητούμενα των σύγχρονων κοινωνιών: τη βιώσιμη ανάπτυξη και την οικολογική ισορροπία.
- αναγνωρίζει κανείς στις εκφράσεις της την ταυτότητά του και τη δυνατότητά του να συμμετέχει στις αξίες και στις ιδέες της κοινωνίας καθώς και στην παραγωγή και απόλαυση των πολιτιστικών αγαθών. Η πολιτιστική κληρονομιά, και ιδιαιτέρως η άυλη, δίνει την αίσθηση της συνέχειας, παρέχοντας σύνδεση με το παρελθόν και το μέλλον, ενώ ταυτόχρονα συνεισφέρει στην αυτογνωσία, αλλά και την κοινωνική συνοχή, βοηθώντας τα άτομα να νιώθουν κομμάτι της κοινωνίας στην οποία διαβιών.
- προάγει την επικοινωνία και τον διάλογο μεταξύ των λαών, καθώς γίνεται ορατή η ομοιότητα, αλλά και η διαφορετικότητα με έναν βιωματικό και ευχάριστο τρόπο.

Συζητήσεις για την

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΡΙΤΗ 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2019

16:00 - 20:00

Αίθουσα Συνεδρίων Υπουργείου
Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών & Ενημέρωσης

(Φραγκούδη 11 & Αλ. Πάντου, Καλλιθέα)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΔΙΝΕΠΟΚ)

Άυλη
Πολιτιστική
Κληρονομιά

Α΄ τραπέζι

Η Σύμβαση για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO (2003): Ποια ερωτήματα θέτει, ποια ερωτήματα απαντάει;

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ:

Σταυρούλα-Βίλλυ Φωτοπούλου,

Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Λάμπρος Λιάβας,

Καθηγητής Εθνομουσικολογίας, ΕΚΠΑ

Το τρίπτυχο «Γλώσσα-Μουσική-Χορός» ως ζώσα πολιτισμική παράδοση

Μάρλεν Μούλιου,

Λέκτορας Μουσειολογίας, ΕΚΠΑ

Τρανά πολυφωνικά μουσεία: αναζητώντας συν-υφάνσεις με την κοινωνία και την πολιτιστική κληρονομιά

Βασιλική Χρυσανθοπούλου,

Επίκ. Καθηγήτρια Κοινωνικής Λαογραφίας, ΕΚΠΑ

Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά και οι ταυτότητες στον σύγχρονο κόσμο: Πολλαπλότητα και επιλογή

Ευάγγελος Καραμανές,

Διευθυντής Ερευνών, Διευθύνων το ΚΕΕΛ της Ακαδημίας Αθηνών

Το Κέντρο Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, Κέντρο τεκμηρίωσης του Λαϊκού Πολιτισμού και η σύμβαση της UNESCO για την Άυλη Πολιτισμική Κληρονομιά

Β΄ τραπέζι

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Βιώσιμη Τοπική Ανάπτυξη: Αντίθεση, αναγκαία συνύπαρξη ή συνεργασία;

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ:

Γιάννης Ν. Δρίνης,

Προϊστάμενος Α΄ Τμήματος Διεύθυνσης Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Ρέα Κακάμπουρα,

Αναπλ. Καθηγήτρια Λαογραφίας, ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ

Οι πολιτιστικοί σύλλογοι ως πολιτισμικοί διαμεσολαβητές και διαχειριστές της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Χριστόδουλος Ρίγγας,

Προϊστάμενος Υπηρεσίας Ερευνητικών και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων ΠΙΟΠ

Η συμβολή των Μουσείων του Δικτύου του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) στη στήριξη του Πολιτιστικού και Δημιουργικού Τομέα

Γιάννης Τσιαούσης,

Πρόεδρος Σωματείου «Τα Άνθη της Πέτρας»

Το σωματείο «Τα Άνθη της Πέτρας» και η μαστορική τέχνη των Λαγκαδινών μαστόρων: ένα παράδειγμα αναζωογόνησης μιας εμπειρικής τέχνης που σχετίζεται με τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη

Ανδρομάχη Οικονόμου,

Διευθύντρια Ερευνών ΚΕΕΛ, Ακαδημία Αθηνών

Ο αγροτικός χώρος ως πολιτιστική κληρονομιά